

Life

Rom
Molemaker

CRISIS

Uitgeverij Holland - Haarlem

DIE IS IN SLAAP GEVALLEN

Het is een fijne avond geweest, tot op dat moment. Een prettig restaurant, waar het eten prima was en vooral genoeg. De film daarna: een echte feel good movie met spanning, humor en een vleugje erotiek.

De man en de vrouw lopen na afloop samen door de donkere straten van de stad, op zoek naar een leuk kroegje om nog even te kletsen en elkaar in de ogen te kijken.

Hij is tevreden. De zenuwen vooraf zijn uiteindelijk niet nodig geweest en alles is goed gegaan. Internet daten kan zomaar op een teleurstelling uitlopen, maar deze keer lijkt het wel goed te zitten. Tijdens de film heeft hij zijn hand op haar been gelegd en ze heeft het toegelaten, wat altijd een goed teken is. Hij gaat haar thuisbrengen en bij de voordeur afwachten wat ze doet. Als ze hem straks uitnodigt even mee naar binnen te gaan om nog iets te drinken, zit het goed. Als ze het niet doet, gaat hij zich niet opdringen. Zo is hij niet, en het kan altijd een andere keer nog.

Net op het moment dat hij haar galant zijn arm biedt, komt hun een groepje mannen tegemoet. Jongens, ziet hij, als ze dichterbij komen. Ze nemen met zijn vijven de volle breedte van de straat in en maken geen ruimte. Zwijgend, breed en dreigend. Ze dragen grote zonnebrillen en mutsen.

De man zoekt met zijn ogen naar een plek waar ze tussen de jongens door kunnen, maar hij ziet dat hij er minstens twee aan de kant moet duwen. En hij voelt dat hij dat niet moet proberen. De straat is tamelijk donker en het plein met de verlichte etalages en de reclamezuil is meer dan honderd meter ver. De zonnebrillen zijn overbodig, en dreigend. De vrouw drukt de arm van de man zenuwachtig tegen zich aan.

Ze aarzelen. Omkeren en ervandoor gaan, dat is het enige verstandige wat ze kunnen doen, maar de man doet het niet. Het is stom, maar hij vindt vluchten een afgang. Als hij alleen geweest was misschien wel, maar nu krijgt hij iets ridderlijks over zich: hij zal laten zien dat hij zich niet bang laat maken en hij zal haar beschermen.

‘Laten we teruggaan,’ fluistert ze, naast hem. ‘Toe.’

‘Ze doen alleen maar stoer,’ zegt hij. ‘Rustig maar.’

En dan staan ze stil. Ze kunnen niet verder.

De middelste van de vijf jongens steekt zijn hand uit.

‘Portemonnee,’ zegt hij. ‘Pincode, mobiel, horloge, kom maar op.’

‘Jij ook,’ zegt de jongen daarnaast tegen de vrouw.

De man kijkt om zich heen, zoekend naar hulp. Maar de straat is leeg, er is niemand. In de schaduw van het portiek van de filmshop staat een donkere gestalte, maar die beweegt zich niet.

Dan kijkt de man weer naar de onverbidde dreiging vlak voor hem. De middelste jongen, die een stap naar voren heeft gedaan en opeens vlak voor hem staat, haalt onverwachts hard uit, stompt hem keihard in zijn maagstreek en geeft hem direct daarna een knietje in zijn kruis. De man klapt dubbel en hapt naar adem.

‘Heb je niet gehoord wat ik zei, klootzak?’ zegt de jongen. Hij geeft de man een harde duw, waardoor die achterover valt, en buigt zich over hem heen. ‘Hé, ik vroeg je wat.’

Alles gaat opeens razendsnel. Drie van de vijf jongens staan op de uitkijk, terwijl de middelste jongen de man op straat systematisch in elkaar schopt. De vijfde pakt de vrouw beet. Hij houdt, terwijl hij achter haar staat, een hand voor haar mond. Met zijn andere hand trekt hij zo hard aan haar tas dat de riem afbreekt. Hij gooit hem naar een van de jongens die op de uitkijk staan.

‘Pincode,’ zegt hij tegen de vrouw.

Ze bijt in de hand die voor haar mond wordt gehouden. De jongen slaakt een kreet van pijn en slaat haar uit alle macht tegen de zijkant van haar hoofd. Ze valt en blijft snikkend liggen.

‘Pincode,’ zegt de jongen nog een keer. Hij trekt de knopen van haar jas. ‘Ik wil je pincode voor ik je een beurt geef, bitch.’

Ze huilt hysterisch en kan geen woord meer uitbrengen. Haar vriend geeft geen teken van leven meer. De jongen die hem heeft neergeslagen pakt zijn portemonnee, zijn mobiel en zijn horloge. Het is een Rolex en de jongen gromt tevreden als hij weer rechtop gaat staan.

‘We gaan,’ zegt hij.

De jongen bij de vrouw scheurt haar blouse open en duwt haar met zijn voet van zich af.

‘Ik zoek je nog wel een keer op,’ zegt hij. ‘Zeker weten.’

Ze lopen met zijn vijven terug, in de richting van het plein, naar het licht toe, terwijl ze hun mutsen en zonnebrillen afdoen. Al lopend zoekt een van de jongens in de tas.

‘Portemonnee,’ zegt hij. ‘Even kijken... tachtig euro zo’n beetje.’

‘Bankpas?’

‘Ja, ING.’

‘Heb je haar pincode?’

‘Nee, ze kon alleen nog maar janken, maar ik heb haar adres. En die gozer?’

‘Die is in slaap gevallen.’

Ze lachen, slaan elkaar op de schouders en gaan terug naar het plein.

Als ze vlak bij de filmshop zijn staat de jongen die in het midden loopt, de aanvoerder, plotseling stil. Hij kijkt naar de schaduw in het halfdonkere portiek.

‘Hé,’ zegt hij. ‘Daar staat iemand.’ Hij maakt een gebaar dat direct begrepen wordt. Snel en geruisloos snijden ze elke vluchtweg af en sluiten de schaduw in. De aanvoerder kijkt nog

een keer naar links en rechts en stapt op het portiek af.

De schaduw beweegt. Er komt iemand naar voren, de straat op. Een jongen.

‘Yo, Edgar,’ zegt hij.

De aanvoerder blijft verrast staan en doet dan nog een stap naar voren.

‘Wat zie ik nou?’ zegt hij verbaasd. ‘Ben jij dat, Maikeltje? Zie je dat, Youssef? Dat is Maikeltje. Dat is waar ook, je bent er weer uit. Wazzap, jongen?’ Hij steekt zijn vuist uit.

‘Ja, ik ben eruit,’ zegt de jongen. ‘Al een tijdje. Maar, als je het niet erg vindt, ik heb nogal haast, dus.’ Hij maakt aanstalten om weg te lopen.

‘Yo, Maikel, dat vind ik nou niet lauw van je. Wel van een afstandje naar ons staan kijken en dan opeens weggaan. Dat flik je ons niet, hè.’ Edgar legt zijn arm om Maikels schouder. ‘Nee, dat ga jij ons niet flikken.’

Er is voor de jongen geen enkele mogelijkheid om aan de groep te ontkomen. De hand van Edgar knijpt pijnlijk om zijn sleutelbeen, als hij, op het oog vriendschappelijk maar gedwongen, meeloopt met de anderen, de laatste vijftig meter naar het verlichte plein.

DRIE WEKEN EERDER

JE MAG BLIJ ZIJN DAT JE TERUG KUNT KOMEN

Het is zover. Zes maanden in de jeugdgevangenis zijn voorbij, en Maikel Post gaat naar buiten. De vrijheid wenkt.

‘Ik hoor nog van je,’ zegt Johan de Reuver, zijn groepsleider, die is meegelopen naar de voordeur. ‘Je hebt mijn 06-nummer. Laat horen hoe het met je gaat. En zorg ervoor dat je contact houdt met de reclassering. Dat is belangrijk.’

Ze zijn bij de detectiepoortjes aangekomen, en Johan zegt tegen de mensen van de bewaking dat ze hen kunnen doorlaten. Maikel kijkt naar de gezichten aan de andere kant van het kogelvrije glas, mannen en vrouwen van de bewaking. Ze kijken neutraal terug. Misschien wensen ze hem geluk, maar het kan ook dat ze zich afvragen hoe lang het duurt voor hij terugkomt. Dat komt nogal eens voor.

De voordeur zwaait open en het zonnige pleintje ligt voor hem. Midden op dat pleintje staat Gerard, wijdbeens. Maikel aarzelt op de drempel, en hij voelt de idiote aandrang om zich om te draaien en terug te gaan. Barst, Gerard. Waar is zijn moeder? Dit is geen goed begin. Hij kijkt om, maar Johan is weg. Deur open, gevangene naar buiten, deur weer dicht, en dat is het. Daar staat hij, met zijn weekendtas en een vuilniszak, omdat niet alles in zijn tas kon.

Gerard komt niet naar hem toe, die blijft staan waar hij staat. Niet als een boom die beschutting biedt, maar als een rotsblok waar je je tegen te pletter kunt lopen.

Er is geen keus. Maikel gaat de wereld weer in en het voelt alsof hij in een plas stapt waarvan hij niet weet hoe diep die is. Vlak voor Gerard blijft hij staan.

‘Is ma er niet?’ vraagt hij.

‘Die is thuis,’ zegt Gerard. ‘Anders moest Basje alleen blijven.’

En ik wilde hem niet meenemen. Dit is geen plek voor hem.’ Nee, natuurlijk niet. Het zoontje van Gerard gaat foutloos en onbesmet door het leven, dat is het plan. Alles wat slecht is moet ver bij hem uit de buurt blijven. Het is al heel wat dat zijn grote halfbroer weer thuis mag komen, al zal hij niet door hem beïnvloed worden. Daar zorgt Gerard wel voor, reken maar.

Gerard wijst naar zijn auto, die een eindje verder langs de weg staat, glimmend en wel, strak in de lak. Hij zegt niets en loopt er met grote stappen heen. Hij maakt de indruk dat hij zo snel mogelijk van deze plek vandaan wil. Misschien is hij bang dat iemand hem ziet, iemand die hij kent. Nog erger: iemand van zijn werk. Dat zou een regelrechte ramp zijn, als iemand van het ICT-bedrijf waar Gerard werkt, zou zien dat hij iemand afhaalde uit de gevangenis.

Maikel gooit zijn spullen op de achterbank en gaat voorin zitten. Gerard start de auto en wacht tot hij kan invoegen in de rij auto’s op de provinciale weg, die voor de gevangenis langsloopt. *Justitiële Jeugdinstelling ‘De Waalburg’* staat er op een groot bord, naast een vlaggenmast. Klinkt goed, maar het is een gevangenis, niet meer en niet minder.

Maikel kijkt naar de hoge voorgevel van het gebouw waar hij zes maanden heeft gezeten. Hij heeft de dagen geteld, maar hij is niet eens erg opgelucht dat hij er weg is. Binnen wist hij waar hij aan toe was, roestig of niet. Binnen wist hij wat hij aan de anderen had. Bij wie hij terecht kon, of bij wie hij zoveel mogelijk uit de buurt moest blijven. Hoe hij aan zijn punten moest komen voor kleine voorrechten. Punten halen om te mogen roken, buiten. Punten voor 24 uur een tv-tje in je cel, een PlayStation. Binnen waren er regels, hard en duidelijk, waar hij zich aan moest houden, met stevige sancties als hij dat niet deed. Als hij denkt aan wat voor hem ligt, dat hij geen flauw idee heeft van hoe de dingen zullen gaan, voelt hij zich zo onzeker als hij zich in tijden niet heeft gevoeld. En misselijk, als Gerard eindelijk de ruimte krijgt en de voorgevel uit het zicht ver-

dwijnt.

‘Ik heb contact opgenomen met de jeugdreclassering,’ zegt Gerard. ‘En met de rector van je school. We hebben strakke afspraken gemaakt, waaraan je je zult moeten houden.’

Maikel zegt niets. Dat weet hij al een tijd. Daar is al over gesproken voordat hij voor de rechter kwam. Strakke afspraken, dat kan van alles zijn, dat weet hij inmiddels, maar ze zijn zelden leuk.

‘Je mag blij zijn dat je terug kunt naar school.’

‘Ja.’

‘En je hebt voorlopig huisarrest, in de avond, dat begrijp je.’

‘Van de reclassering toch niet?’

‘Van mij.’

Huisarrest, ja hoor. Had hij net zo goed in *De Waalburcht* kunnen blijven.

‘Krijg ik ook punten?’ vraagt hij.

‘Punten, wat bedoel je?’

‘Laat maar zitten.’

Gerard kijkt even opzij en zijn blik verhardt. ‘Je moeder en ik nemen alle verantwoordelijkheid op ons.’

‘En mijn vader?’

‘Zie jij hem? Ik zie hem niet. Die wil de verantwoordelijkheid helemaal niet. En jij lijkt teveel op hem. Als je mijn zoon was...’

Nee, dat moest er nog bij komen, Gerard als vader. Dit was al erg genoeg. Toen hij een jaar of twee geleden aan was komen zetten, had Gerard zich weinig of niet met Maikel bemoeid. Waarschijnlijk voelde hij daar ook helemaal niets voor. Een gast van veertien jaar met foute vrienden, daar had hij geen zin in. Maar sinds het helemaal fout was gegaan, sinds *De Waalburcht*, heeft Gerard het in een aanval van fatsoen op zich genomen om dit gezin weer op het rechte spoor te krijgen, inclusief Maikel. Met als beloning elke dag het bed in met Maikels moeder. Plus het recht om hardhandig met haar om te

gaan als dat zo uitkomt. Het recht van het sterke geslacht. En dan had hij ook al een kind bij haar verwekt: Basje. Helemaal geen beroerd jochie, maar Maikel heeft niets met hem. Toen hij naar *De Waalburcht* ging was het wurm nog geen jaar, en zat het vooral in de box. Helemaal onbedorven, en als het aan Gerard ligt blijft dat zo. Net zo lang tot hij een keurige baan heeft, een huis en een gezin.

Hoe dichter ze bij huis komen, hoe vertrouwder de omgeving wordt: het plein met het postkantoor, de kerk met de kleine toren, tegenover de moskee, het winkelcentrum, de bomen op het trottoir. Een doodgewone volkswijk waar nooit veel bijzonders gebeurt. Ruzietjes en roddelpartijen, maar niets heftigers. Hangjongeren die met hun scootertjes voor ergernis zorgen, hooguit. Op de hoek van de Willem Barendszstraat en de Otto van Gendtstraat staan er een paar, zoals gewoonlijk, bij de ingang van het winkelcentrum. Maikel ziet Rudie, Mustafa en nog een paar. Ze kletsen met elkaar en ze letten niet op hem, voor in de auto. Naast Gerard die hem op het rechte spoor gaat houden. Hij voelt een steek van heimwee naar hen en, onverwacht, zelfs naar de jongens in *De Waalburcht*. Nou goed, niet allemaal, maar sommigen. Niet gedacht dat hij heimwee zou krijgen naar die plek, zeker niet toen hij er binnen kwam. Hij was zich te barsten geschrokken van de muren en de hekken met het prikkeldraad. Hij wist dat hij erheen ging, maar het drong pas goed tot hem door, toen hij voor het hek stond: dit wordt heftig.

En het wás heftig, maar hij was er niet alleen. Er waren anderen geweest, lotgenoten. Ze hadden allemaal wat uitgevreten, de een erger dan de ander. En ze waren allemaal tegen de lamp gelopen en opgepakt. Precies het gezelschap dat Gerard zou afkeuren. Maar ze zaten er samen en sommigen, Abdelatif bijvoorbeeld, Romeo en Matteo, hadden als vrienden afscheid van hem genomen.

Het was ook niet moeilijk geweest, in de praktijk. Wel zwaar en keihard, somber, maar niet moeilijk. Initiatief nemen hoef-

de niet, hij moest alleen maar de regels volgen. Die waren niet leuk, maar het leven was al die tijd erg overzichtelijk en hij wist precies waar hij aan toe was. In tegenstelling tot de wereld die nu voor hem lag, al was dat dan ook de wereld waar hij vandaan kwam, waar hij thuis hoorde.

Mensen in *De Waalburcht* en de reclassering hadden hun best gedaan om hem voor te bereiden op zijn terugkeer. Ze hadden hem verteld, wat hij zou moeten doen. Dat hij zijn school zou afmaken, dat was een eerste vereiste. Dat hij niet de fout moest maken om terug te gaan naar zijn oude vriendenclub, want dat het dan weer mis zou gaan. Dat hij iets moest doen om zijn vrije tijd te vullen – ga aan sport doen, ga op voetballen, maak daar nieuwe vrienden, zoek een baantje... – Dat hadden ze hem allemaal voorgehouden. Tot aan de voordeur. Hij is begeleid, dat wel, maar eenmaal die deur door zal hij het zelf moeten doen.

Hij kijkt even opzij naar het rotsblok achter het stuur. Dat zal nog niet meevallen: op voetbal gaan als hij 's avonds huisarrest heeft. Maar misschien vindt Gerard sport niet zo interessant. Misschien vindt hij een riem en een halsband een betere oplossing.

Hij zucht. Daar ziet hij nog het meest tegenop: dat hij het alleen zal moeten doen, met Gerard als cipier.

Ze draaien de Trompstraat in en stoppen in het parkeerhaventje bij het rijtjeshuis waar hij woont, op nummer 15. Maikel blijft zitten en staart naar het digitale klokje op het dashboard. Vijf over twaalf.

‘Komt er nog wat van?’ Gerard stoot hem aan. ‘Ik heb geen uren de tijd.’

Maikel opent het portier, op hetzelfde moment dat bij nummer 15 de voordeur open gaat. Zijn moeder komt naar buiten. Ze aarzelt op de drempel, stapt dan naar voren, het trottoir op, en staat weer stil.

Maikel ziet haar daar staan, haar onzekere blik. Hij voelt niets.

IK HEB DERTIG MAN ONDER ME

‘Wil je even voor me naar de supermarkt, Maikel?’ Zijn moeder staat in de keuken en roept naar hem, als hij in de kamer naar MTV kijkt. ‘Ik ben vergeten tomaten mee te nemen.’

Maikel zucht en staat op. Vooruit dan maar weer.

‘Niet naar die jongens,’ zegt Gerard, die de kamer inkomt, in vrije-tijdskleding: een bermudashort en een veelkleurig T-shirt over zijn buikje. Nou ja, buikjé. ‘Direct naar de supermarkt, en neem de achteringang van het winkelcentrum maar.’

Die jongens, dat is het clubje op de hangplek. Dat zijn Mustafa en zijn maatjes. Daar hoeft Gerard zich helemaal geen zorgen over te maken. Die doen niks meer dan in de weg staan en een beetje hun scootertjes laten razen. Een beetje graffiti zo nu en dan, beetje grote bek als iemand iets tegen hen zegt, meer niet. Maar Gerard heeft echt geen tijd om dat allemaal uit te zoeken. Die vindt rondhangende jongeren in principe verdacht en ongewenst.

Edgar en zijn gang, dat is een ander verhaal. Maar Edgar zie je zelden in deze buurt. Zijn jachtterrein is een paar wijken verderop, in Overhaag, en in het centrum. Als hij maandag naar school gaat, zal hij Edgar daar trouwens niet tegenkomen. Die is op een dag uit het Valorcollege vertrokken om er niet meer terug te keren, net als IJze. Zonde van de tijd. Maar andere jongens van de gang zal hij wel weer zien. Youssef, Rajko en Mees.

In de supermarkt doet hij vijf tomaten in een plastic zakje, weegt ze en plakt de sticker erop.

‘Yo, Maikel.’ Iemand staat achter hem. Hij draait zich om.

‘Hey, Mustafa.’ Boks.

Mustafa heeft twee blikjes Red Bull bij zich. ‘Was je d’r weer?’ ‘Ja.’ Maikel kijkt om zich heen, alsof hij verwacht dat Gerard

achter de wasmiddelen vandaan zal komen om hem bij Mustafa weg te sleuren.

‘Wat is er, man? Wat kijk je om je heen?’

‘Ja Mustafa, het klinkt misschien stom, maar de vriend van mijn moeder wil niet dat ik met jullie omga.’

‘O, en mijn ouders willen niet dat ik met jóu omga, omdat je in de gevangenis hebt gezeten.’

‘Nou, dan zijn we allebei in overtreding.’

Mustafa lacht. ‘Ja, tazzz, je hebt gelijk. Nou ja, boeien.’

‘Alsof jullie criminelen zijn,’ zegt Maikel.

‘Nee, wij niet.’

‘En ik wel, wil je zeggen?’

‘Nou ja...’ Mustafa maakt zijn zin niet af, maar hij kijkt Maikel grijnzend aan. ‘Wat zeg je zelf, man?’

‘Als je je straf erop hebt zitten, ben je geen crimineel meer.’

Goeie vondst was dat, meegekregen van Johan, in *De Waalburcht*.

‘Als jij het zegt.’

‘Ja. Nou, dan ga ik maar weer.’

‘Ik ga je zien, hè?’

‘Later.’

Even later staan ze allebei in de rij bij twee verschillende kassa's. Ze kijken naar elkaar. Mustafa grijnst en Maikel haalt zijn schouders op. Als ze willen dat hij niemand meer tegenkomt, zullen ze hem moeten terugsturen naar de gevangenis. Naar de criminelen.

‘Ik neem een baantje,’ zegt Maikel, als ze aan tafel zitten. Ze eten gebakken aardappels, gehakt en wokgroenten. Zijn moeder heeft haar best gedaan.

‘Waar wil je dat gaan doen?’ Ze vraagt het voorzichtig, met een angstige blik op Gerard. Al zo lang als die hier in huis is, doet ze niets zonder rekening met hem te houden, zonder hem te vragen wat hij ervan vindt. Als een hondje dat niet echt houdt

van haar baas, maar bang voor hem is. Bang voor zijn woede en zijn harde handen.

Maar Gerard snijdt een stuk van zijn gehaktbal en zegt niets. 'Ik ga het vragen, bij de supermarkt. Vakken vullen bijvoorbeeld.'

'Waar heb je dat geld voor nodig?' vraagt Gerard dan.

'Scootertje. Ja, tweedehands natuurlijk.'

'Er komt hier geen scootertje, absoluut uitgesloten. En dan de hele tijd in de buurt rondscheuren, geen denken aan.'

'Alleen om naar school te gaan.'

'Je hoort het.'

'Nog een gehaktballetje, Maikel?' vraagt zijn moeder.

'En trouwens, het is nog maar de vraag of je een baantje krijgt bij de supermarkt,' zegt Gerard. 'Ze weten daar waarschijnlijk wel wie je bent.'

Maikel schudt zijn hoofd, hij hoeft geen gehaktballetje. Hij hoeft opeens helemaal niets meer.

'Mij, mij,' zegt Basje. Zijn moeder snijdt het gehakt in kleine stukjes.

Maikel kijkt naar Gerard, tegenover hem. Gerard, de kampioen van het fatsoen, en de baas van zijn moeder. De man met de belangrijke baan. 'Ik heb dertig man onder me,' zegt hij vaak. Ja, vast. Omdat hij op de bovenste verdieping werkt, waarschijnlijk.

Als die man nou eens onder stroom kwam te staan. Dat hij schokkend op de grond ligt, met het schuim op zijn mond. Het zou ook mooi zijn om hem langzaam in een moeras te zien wegzakken, centimeter voor centimeter omlaag in de stinkende drab.

'Ik zou het zelf ook niet weten,' zegt Gerard, 'of ik je een baantje zou aanbieden als ik een supermarkt had. Zorg nou eerst maar eens dat het goed gaat op school.'

Goed gaat op school! In *De Waalburcht* loop je er elke dag tegenaan hoe fout het kan gaan. Jongens die van alles uitgevreten hebben, van diefstal en inbraak tot drugshandel, zware

mishandeling en doodslag. Keiharde jongens, bij wie je uit de buurt moet blijven. Die je bedreigen, die aan je zitten op een manier waar je misselijk van wordt, maar die je niet altijd kunt ontwijken.

Het zweet breekt Maikel uit nu hij eraan terugdenkt. Aan de pikzwarte ogen van Rachid, zijn dwingende handen en de hijgende adem die over zijn gezicht strijkt.

Zorg nou eerst maar eens... Alsof je verdomme zomaar van het ene leven kan overstappen in het andere...*dat het goed gaat op school.* Laat iedereen de klere krijgen.

‘Heb jij dat telefoonnummer van die vrouw van de jeugdreclassering ergens?’ vraagt Gerard aan Maikels moeder.

‘Ja dat heb ik wel, maar het is zaterdag. Die is er niet.’

‘Dan spreek ik in op haar antwoordapparaat. Kan ze me maandag meteen bellen. Ik wil haar zo snel mogelijk spreken.’

‘Mag ik van tafel?’ vraagt Maikel. ‘Ik barst van de koppijn.’

‘Moet je een paracetamol?’ Zijn moeder kijkt hem bezorgd aan.

‘Nee, ik ga wel even liggen.’ Hij staat op, aait Basje even over zijn haar, wat hem op een achterdochtige blik van Gerard komt te staan, en gaat de kamer uit.

Dat is dan tenminste een verschil met *De Waalburcht*. Daar mag je tijdens de maaltijd niet van tafel, nooit. Of je moet bewusteloos van je stoel vallen.